

Idealy nie wystarczą

Jako kolonia, Georgia była kontrolowana przez grupę arystokratów i właścicieli ziemskich, hermetyczną klikę decydującą o niewolnikach, podziale dóbr i ziemi. Większość białej populacji była jednak uboga i politycznie bardzo słaba.

Zawierucha wojenna (1775–1783) i brytyjska okupacja Savannah i Augusty wpłynęły na położenie ekonomiczne plantatorów, ograniczając polityczne i ekonomiczne znaczenie kolonialnej elity, za to poprawiając znaczenie sytuację drobnych posiadaczy ziemskich. Ta drastyczna zmiana była poparta Konstytucją stanu Georgia z 1777 r. Dokument ten, zatwierdzony 5 lutego 1777 r., był odzwierciedleniem dążenia zwykłego obywatela do kontrolowania władzy.



© Bank zdjęć
Photogenica, Autor:
f11photo

Demokratyczne ideały, które zrodziły się na falach Rewolucji Amerykańskiej, uparcie promowały rozliczanie rządu za podejmowane działania oraz powszechne uczestnictwo obywateli w sprawowaniu władzy.

Konwencje konstytucyjne, które stały się platformą uzewnętrzniającą te ideały, są amerykańskim

wynalazkiem. Georgia należała do jednego z pierwszych stanów, które wydelegowały swoich przedstawicieli, by stworzyli konstytucję. W październiku 1776 r., trzy miesiące po tym, jak kolonie amerykańskie ogłosiły swoją niepodległość od Wielkiej Brytanii, zgromadzenie delegatów zebrało się po raz pierwszy, by ustalić zasady konwencji i adoptować nową ustawę zasadniczą.

Prace nad nią rozpoczęły się w kwietniu 1776 r., a zakończyły w lutym 1777 r. Główną cechą, która odróżniała ten dokument było powoływanie się na monteskiuszowski trójpodział władzy, a także zapewnienie podstawowych swobód i praw. Konstytucja zapewniała wolność wyznania, prasy i prawo do procesu przed sądem.

Osobą, która stała za stworzeniem Konstytucji Georgii z 1777 r. był John Witherspoon, protestancki pastor, który promował prawidłowe postawy moralne wśród osób ubiegających się o najwyższe pozycje w senacie stanowym i w państwie. Witherspoon sam był nauczycielem prezydenta Jamesa Morrisona* oraz piątym z pięćdziesięciu członków pierwszego Kongresu Konstytucyjnego Georgii. Jego uczniami było również 39 kongresmanów i 12 gubernatorów stanowych. Według założeń pastora, mieli oni być ozdobą Stanu, jak i wspólnoty kościoła. Sprzeciwiał się jednak powoływaniu na stanowiska państwowe członków kleru.

Według tych zasad, przyjętych przez

Kongres Konstytucyjny, każdy z nowo wybranych delegatów musiał złożyć przysięgę, w której potwierdzał, że otrzymany urząd nie został uzyskany w wyniku korupcji.

Artykuł XV Konstytucji z 1777 r. stanowił, że każdy z pięciu wybranych reprezentantów powinien, przed objęciem urzędu, złożyć przysięgę według słów wskazanych w Konstytucji, w których zaświadczał, że jego wybór odbył się bez pomocy łapówek. Po zaprzysiężeniu mogli oni przyjąć przysięgę od wszystkich członków zgromadzenia, w celu potwierdzenia ich kwalifikacji do zajmowania urzędu. Słowa przysięgi brzmiały:

„(...) Uroczyście przysięgam, że będę dotrzymywał prawdziwej wierności Stanowi Georgia i będę prawdziwie wypełniał zaufanie, jakie jest we mnie pokładane: będę wykonywał obowiązki zgodnie z moją wiedzą, dla dobra Stanu i z pomocą niniejszej Konstytucji. Przysięgam, że zostałem wybrany bez pomocy oszustwa i łapówek.”

Artykuł XVII uznawał za niedopuszczalne dzierżenie jakiegokolwiek urzędu stanowego dla prywatnej korzyści, zakazywał też obejmowania takiego urzędu przez osobę uzyskującą źródła dochodu z armii. Jeśli jakakolwiek osoba pełniąca swoją funkcję zostałaby powołana na inny urząd, z którego otrzymywałaby dochód, to miejsce, które zajmowała w senacie, powinno zostać natychmiast zwolnione.

Brzmienie artykułu XVII nie sugerowało, że funkcja sędziego pokoju była stanowiskiem, za które otrzymywano pensję**.

Witherspoon przestrzegał przedstawicieli stanu, że nawet najlepsza konstytucja w przypadku niezachowania standardów i zepsucia obyczajów może doprowadzić rząd do upadku. Konstytucja obowiązywała jedynie 12 lat. W 1789 r., stworzono nową, która w dużej mierze przejęła elementy swojej poprzedniczki, a delegaci dalej musieli deklorować, że otrzymali urząd uczciwie i tak też będą go sprawować. Żadna z konstytucji, zgodnie z przewidywaniami Johna Witherspoona, nie mogła jednak zagwarantować powstrzymania się od korupcji poszczególnych reprezentantów, którzy wkrótce mieli szansę pokazać, w jaki sposób wewnętrzne spekulacje i olbrzymie łapówki mogły otworzyć jedną z najbardziej niechlubnych kart historii Ameryki.

To właśnie w Georgii ustawodawcy i zwykli spekulanci, razem i w porozumieniu, otrzymując i wręczając łapówki doprowadzili do zatwierdzenia tzw. ustawy Yazoo. Ustawa ta była konsekwencją przyjęcia 500 tys. dolarów otrzymanych od przedsiębiorców w zamian za 60% powierzchni obecnej Alabamy oraz Missisipi i spowodowała przesiedlenie tysięcy Indian. Ich przymusową wędrówkę na zachód nazywamy Drogą Płaczu (Trail of Tears).

*James Morrison był czwartym

prezydentem Stanów Zjednoczonych. Podczas Konwencji Konstytucyjnej w 1787 r. Morrison napisał dużą część amerykańskiej konstytucji.

**Obecnie sędzia pokoju w USA jest sędzią w sądach niższej instancji i podlegają mu sprawy dotyczące drobnych przestępstw i wykroczeń drogowych. Sędzia pokoju może też udzielać ślubów, a za swoją funkcję pobiera wynagrodzenie.

Źródła: georgiaencyclopedia.org;
avalon.law.yale.edu;
georgiainfo.galileo.usg.edu

Opublikowano w dniu 5.02.2020 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA